

A Szentírás - A Biblia

A Szentírás - az Ó- és Újtestamentum - Isten írott szava. Ő ihlette szent embereit, akik elmondták és leírták azt, amire a Szentlélek indította őket. Isten mindent közölt az emberrel Igéjében, ami a megváltáshoz szükséges. A Szentírás Isten akaratának tévedhetetlen kinyilatkoztatása. Ez a jellem mértékadója, a tapasztalatok próbája, a hitelvek mérvadó kinyilatkoztatása és Isten történelmi cselekedeteinek megbízható forrása. (2Pt 1:20-21; 2Tim 3:16-17; Zsolt 119:105; Péld 30:5-6; Ésa 8:20; Jn 17:17; 1Thessz 2:13; Zsid 4:12)

Nincs még egy könyv, amit annyira szeretnének, gyűlölnének, tisztelnének és kárhoznának, mint a Bibliát. Sokan a halált is vállalták érte, mások gyilkoltak miatta. A legnagyobb, legnemesebb tettek ihletője volt, de okolják a legelítélendőbb és legaljasabb tettek miatt is. Háborúk dúltak a Biblia körül, forradalmak táplálkoztak lapjairól, és birodalmak hulltak szét az elvei miatt. Tetteiket igazolandónak látszó lapjait kutatják mindenféle nézet képviselői; a felszabadítás teológiáját vallóktól a kapitalistákig, a fasisztáktól a marxistákig, a diktátoroktól a felszabadítókig, a pacifistáktól a militaristákig.

A Biblia nem a pártatlan politikai, kulturális és társadalmi hatása miatt egyedülálló, hanem forrása és témája miatt. Isten kinyilatkoztatása ez a könyv, az egyetlen Istenemberről, Isten Fiáról, Jézus Krisztusról, a világ Megváltójáról.

Isteni kinyilatkoztatás

A történelem során mindig voltak, akik megkérdőjelezték Isten létét, de sokan határozottan beszéltek létezéséről és arról, hogy bemutatta önmagát. Hogyan nyilatkoztatta ki Isten önmagát? Mi a Biblia szerepe Isten kinyilatkoztatásában?

Általános kinyilatkoztatás. Gyakran nevezik „általános kinyilatkoztatásnak” azt, amikor Isten jellemébe bepillantunk a történelem, az emberi magatartás, a lelkiismeret és a természet által, mert ez mindenki számára elérhető, és az értelemhez szól.

Emberek millióinak „az egek beszélik Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat” (Zsolt 19:2). A napsugár, az eső, a dombok és a patakok mind-mind a szerető Teremtőről tesznek bizonyosságot. „Mert ami Istenben láthatatlan, tudniillik, az Ő örökkévaló hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az Ő alkotásaiból megértetvén megláttatik; úgy, hogy ők menthetetlenek.” (Róm 1:20) Mások a barátok, a családtagok, a férj, a feleség, a szülők és a gyermekek közötti örömteli kapcsolatban és rendkívüli szeretetben látják Isten létezésének bizonyítékát. „Mint férfit, akit anyja vigasztal, akként vigasztallak titeket én.” (Ésa 66:13) „Amilyen könnyörülő az atya a fiakhoz, olyan könnyörülő az Úr az Őt félők iránt.” (Zsolt 103:13)

De a szerető Teremtőről tanúskodó napsugár a földet kiaszott sivataggá változtathatja, éhhalállal fenyegetve. Az eső okozta áradásokban családok fulladhatnak meg. A büszke hegy is megnyílhat, szétmállhat, mindent összezúzhat. Az emberi kapcsolatokat sokszor mérgezi meg féltékenység, irigység, harag, sőt, gyűlölet, ami akár gyilkossághoz is vezethet.

A bennünket körülvevő világ vegyes jelzéseket ad, több kérdést vet fel, mint amire válaszolna. Felfedi a gonosz és a jó közötti küzdelmet, de nem magyarázza meg, hogy ez a küzdelem hogyan és miért kezdődött, ki miért harcol, és végül ki fog győzni.

Rendkívüli kinyilatkoztatás. A bűn elhomályosítja Isten önkinyilatkoztatását, amit a teremtés által adott, mert korlátozza képességünket, hogy értelmezzük Isten bizonyágtételét. Istent arra készítette szeretete, hogy rendkívüli kinyilatkoztatást adjon magáról, és ezzel segítsen választ találnunk kérdéseinkre. Az Ó- és az Újszövetség által is rendkívüli módon mutatta be önmagát, nem hagyva kérdést afelől, hogy jelleme a

szeretet. Kinyilatkoztatása először a próféták által, majd az abszolút kinyilatkoztatás Jézus Krisztus személyében történt meg (Zsid 1:1–2).

A Bibliában olyan állítások szerepelnek, amelyek egyrészt kifejtik az igazságot Istenről, másrészt személyként mutatják be Őt. A kinyilatkoztatásnak mindkét területe szükséges; meg kell ismernünk Istent Jézus Krisztus által (Jn 17:3), valamint az igazságot, ami Jézusban van (Ef 4:21). A Szentírás segítségével Isten áthatol szellemi, erkölcsi és lelki korlátainkon, tudatva velünk, milyen komolyan akarja üdvösségünket.

A Szentírás központi témája

A Biblia kinyilatkoztatja Istent, és bemutatja az emberiséget. Rávilágít veszélyes helyzetünkre, és elénk tárja, milyen megoldást ad Isten. Bemutatja elveszett, Istentől elidegenedett állapotunkat, és kinyilatkoztatja Jézust, aki megtalál, és visszavisz bennünket Istenhez.

Jézus Krisztus áll a Szentírás középpontjában. Az Ószövetség előrevetíti Isten Fiát, a Messiást, a világ Megváltóját; az Újszövetség pedig bemutatja Jézus Krisztust, az Üdvözítőt. Akár jelképekkel, akár valósággal, de minden oldal Jézus munkájának és jellemének egy-egy szakaszát állítja elénk. Isten jellemének legtökéletesebb kinyilatkoztatását Jézus kereszthalála adta.

Azért a keresztt a legtökéletesebb kinyilatkoztatás, mert két végletes dolgot állít egymás mellé, az ember mérhetetlenül mély gonoszságát és Isten kimeríthetetlen szeretetét. Mi mutathatná jobban az ember gyarlóságát? Mi leplezhetné le jobban a bűnt? A keresztt fényében megláthatjuk Istent, aki engedte, hogy egyetlen Fiát megöljék. Micsoda áldozat! Mivel bizonyíthatta volna még jobban a szeretetét? A Biblia középpontjában, a kozmikus dráma közepén valóban Jézus Krisztus áll. A Golgotán aratott győzelme hamarosan tetőzik, amikor megsemmisíti a gonoszt. Akkor az emberek újra együtt lesznek Istennel.

A Biblia központi témája Isten szeretete, különösen, ahogy Krisztus golgotai áldozati halálában láthatjuk. Ez a világegyetem legnagyobb igazsága. Ezért minden fő bibliai igazságot ebből a szempontból kell tanulmányoznunk.

A Szentírás szerzője

A Biblia tekintélye - a hit és a gyakorlat terén - eredetéből fakad. Írói más irodalmi művektől eltérőnek tartották. Úgy utaltak rá, mint „szent írásokra” (2Tim 3:15; Róm 1:2) és „Isten beszédeire” (Zsid 5:12; Róm 3:2). A Szentírás eredete és forrása miatt egyedülálló. A Biblia írói állították, hogy üzenetük nem tőlük származik, hanem isteni forrásból vették azt. Isten kinyilatkoztatása által láthatták meg az igazságot, amit továbbadtak (lásd: Ésa 1:1; Ám 1:1; Mik 1:1; Hab 1:1; Jer 38:21).

Ezek az írók rámutattak, hogy a Szentlélek szól a népnek a próféták által (Neh 9:30; vö. Zak 7:12). Dávid azt mondta: „Az Úr Lelke szólott énbennem, és az Ő beszéde az én nyelvem által” (2Sám 23:2). Ezékiel ezt írta: „Lélek jőve belém”, „Esék reám az Úr lelke”, „A lélek pedig felvőn engem” (Ez 2:2; 11:5, 24). Mikeás így tett bizonyosságot: „Én ellenben megteljesedem az Úr Lelkének erejével” (Mik 3:8).

Az Újszövetség elismerte, hogy a Szentlélek szerepet játszott az Ószövetség létrehozásában. Jézus azt mondta, hogy Dávidot a Szentlélek ihlette (Mk 12:36). Pál hitte, hogy „a Szentlélek szólt Ésaías próféta által” (ApCsel 28:25). Péter pedig bemutatta, hogy a Szentlélek vezette az összes prófétát, nemcsak néhányat (1Pt 1:10–11; 2Pt 1:21). Alkalmanként az író teljesen a háttérben maradt, és csak az igazi szerzőt, a Szentleket ismerjük. „A Szentlélek mondja...” „Azt jelentvén ki ezzel a Szentlélek...” (Zsid 3:7; 9:8).

Az Újszövetség írói a Szentlelket ismerték el saját üzenetük forrásának is. Pál magyarázza: „A Lélek pedig nyilván mondja, hogy az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől” (1Tim 4:1). János ezt mondja: „Lélekben valék ott az Úrnak napján.” (Jel 1:10) Jézus a Szentlélek által adott parancsokat apostolainak (ApCsel 1:2; vö. Ef 3:3–5).

Isten tehát a Szentlélek személyében kinyilatkoztatta magát a Szentírás által, amit Ő írt, nem saját kezével ugyan, hanem mások, mintegy 40 ember által, több mint 1500 év alatt. Azért mondjuk, hogy Isten a szerzője, mert a Szentlélek Isten ihlette az írókat.

A Szentírás ihletettsége

„A teljes írás - mondja Pál - Istentől ihletett” (2Tim 3:16). Az ihletésnek fordított görög szó, a *theopneusztosz* szó szerint azt jelenti, „Isten lehelt”. Isten „lehelte” az igazságot az emberek gondolataiba, ők pedig a Szentírásban található szavakba öntötték azt. Tehát az ihletés az a folyamat, ami által Isten tudunkra adja örök érvényű igazságát.

Az ihletés folyamata. Az isteni kinyilatkoztatás úgy adatott, hogy „a Szentlélektől indítatva szóltak Istennek szent emberei” (2Pt 1:21). Ezeket a kinyilatkoztatásokat az emberi nyelv szavaiba öntötték, annak minden korlátaival és tökéletlenségével együtt, mégis, Isten bizonyoságtételeként maradtak fenn. Isten az embereket ihlette, nem a szavakat.

Vajon a próféták szerepe olyan passzív volt, mint a magnóé, ami pontosan a felvett anyagot adja vissza? Bizonyos esetekben az íróknak azt parancsolta Isten, hogy pontosan az Ő szavait mondják el. A legtöbbször azonban arra utasította őket, hogy képességeik legjavát adva írják le, amit láttak vagy hallottak. Ebben az utóbbi esetben az írók saját szavaikkal és stílusukban írtak. Pál megfigyelte, hogy „a prófétai lelkek engednek a prófétáknak” (1Kor 14:32). Az igazi inspiráció nem mossa el a próféta egyéniségét, értelmét, lényének teljességét vagy személyiségét.

Bizonyos mértékig Mózes és Áron kapcsolata példa lehet a Szentlélek és a Biblia írói közötti kapcsolatra. Isten így szólt Mózeshez: „Lásd, istenévé teszek téged a fáraónak, Áron pedig, a te atyádfia szószólód leszen.” (2Móz 7:1; vö. 4:15–16) Mózes elmondta Áronnak Isten üzenetét, aki saját szavaival és stílusában tárta azt a fáraó elé. Hasonlóképpen, a Biblia írói is isteni parancsokat, gondolatokat és eszméket közöltek saját beszédstílusukban. Isten így tart kapcsolatot velünk, és ezért van az, hogy a Biblia különböző könyveinek szókészlete annyira eltérő, tükrözve az írók műveltségét és kultúráját.

A Biblia „nem Isten gondolkodás- vagy kifejezőmódját tükrözi... Az emberek gyakran mondják, hogy ez vagy az a kifejezés nem vall Istenre. De Isten nem akarja, hogy a Biblia szavaiban, logikájában vagy stílusában tegyük Őt próbára. A Biblia írói Isten írnokai, nem pedig tollai voltak.” „Az ihletés nem az ember szavaira vagy kifejezéseire hat, hanem magára az emberre, aki a Szentlélek befolyására gondolatokkal itatódik át. De a szavak az ember gondolatának lenyomatát viselik magukon. Az isteni gondolat szétárad. Az isteni gondolat és akarat összekapcsolódik az emberi gondolattal és akaráttal; így történhet meg az, hogy amit az ember kimond, az nem más, mint Isten szava.”

Egy esetben, a Tízparancsolat adásakor, Isten mondta el, és írta le a pontos szavakat, amelyeket Ő állított össze, és nem ember (2Móz 20:1–17; 31:18; 5Móz 10:4–5), ám még ezt is az emberi nyelv korlátai között kellett kifejeznie.

A Biblia tehát isteni igazság emberi nyelven kifejezve. Képzeljük el, hogy megpróbálunk kvantumfizikát tanítani egy kisbabának. Ilyen jellegű problémával küzd Isten, amikor az isteni igazságot igyekszik közölni a bűnös, korlátok között élő emberiséggel. A mi korlátaink szabják meg, hogy mit mondhat el.

Párhuzam fedezhető fel a testet öltött Jézus és a Biblia között; Jézusban összekapcsolódott az Isten és az ember, az isteni és az emberi rész eggyé vált benne. Hasonlóképpen, a Biblia is az isteni és az emberi elem összekapcsolódása nyomán jött létre. A Bibliáról is el lehet mondani, ami elhangzott Krisztusról. „Az Ige testté lett, és lakozék miközöttünk.” (Jn 1:14) Az isteni és az emberi elem összekapcsolódása teszi a Bibliát egyedülállóvá az irodalmi alkotások között.

Az ihletés és a Biblia írói. A Szentlélek felkészített bizonyos személyeket isteni igazság közlésére. A Biblia nem magyarázza meg részletesen, hogyan tette Isten képessé őket a feladat elvégzésére, de valamilyen módon egyesítette az isteni és az emberi közvetítőt.

Isten nem a természetes tehetség alapján választotta ki azokat, akiknek részük volt a Biblia megírásában. Az isteni kinyilatkoztatás nem is feltétlenül váltott ki megtérést bennük, vagy ígért nekik örök életet. Bálám az inspiráció hatása alatt isteni üzenetet hirdetett, s eközben mégis Isten tanácsaival ellentétesen cselekedett (4Móz 22–24). Dávidot felhasználta a Szentlélek, pedig nagy bűntetteket követett el (vö. az 51. zsoltárral). A Biblia minden írója ember volt, bűnös természettel, s nekik naponta szükségük volt Isten kegyelmére (vö. Róm 3:12).

Az az ihletés, amit a Biblia írói tapasztaltak, több volt pusztán megvilágításnál vagy isteni vezetésnél, amit mindenki megkaphat, aki az igazságot keresi. Sőt, a Biblia írói néha úgy írtak le az isteni üzenetet, hogy ők maguk nem is értették teljesen (1Pt 1:10–12).

Az írók nem egyformán fogadták az általuk közölt üzeneteket. Dániel és János azt érzékeltette, hogy mennyire meghökkentette őket, amit leírtak (Dán 8:27; Jel 5:4). Péter első levelének 1. fejezetében a 10. vers pedig arra utal, hogy más írók saját üzenetük vagy prófétatársaik üzenetének értelmét kutatták. Előfordult, hogy féltek hirdetni az ihletett üzenetet, és akadtak, akik még vitába is szálltak Istennel (Habakuk 1; Jón 1:1–3; 4:1–11).

A kinyilatkoztatás módszere és tartalma. A Szentlélek az isteni tudást gyakran látomásokban és álmokban közölte (4Móz 12:6). Néha hallhatóan, máskor csak az értelemhez szólt. Isten „Sámuelnek füleibe” szólt (1Sám 9:15). Zakariás szimbolikus képeket látott, magyarázattal (Zakariás könyve, 4). Pál és János látomását a Mennyről szóbeli parancs is kísérte (2Kor 12:1–4; Jel 4–5). Ezékiel távoli helyen történő eseményeket figyelt meg (Ezékiel 8). Más írók pedig részt is vettek látomásukban, a látomás részeként bizonyos feladatokat végeztek el (Jelenések 10).

A tartalomra nézve néhányuknak a Lélek a jövőben bekövetkezendő eseményeket nyilatkoztatott ki (Dániel 2, 7, 8, 12). Mások pedig történelmi eseményeket jegyeztek le, vagy saját tapasztalataik alapján, vagy a rendelkezésükre álló történelmi feljegyzések anyagából válogatva (Bírák, 1Sámuel, 2Krónikák, az evangéliumok, az Apostolok cselekedetei).

Az ihletés és a történelem. „A teljes írás Istentől ihletett”, vagy „Isten lehelte”, és hasznos, mértékadó az erkölcsi és a lelki élethez (2Tim 3:15–16). Ez a bibliai állítás nem hagy kétséget afelől, hogy a kiválasztás folyamatában Isten vezetése érvényesült. Az író a Szentlélek vezetése által kapta a tájékoztatást, függetlenül attól, hogy az személyes megfigyelésből, szóbeli vagy írásbeli forrásból, közvetlen kinyilatkoztatásból származott-e. Ez garantálja a Biblia megbízhatóságát.

A Biblia nem elvont tantételek gyűjteményében mutatja be Isten tervét, hanem az emberiséghez fűződő, mozgásban levő kapcsolatában. Önkinyilatkoztatása valóságos eseményekben gyökerezik, amelyek meghatározott időben és helyen történtek. Rendkívül fontos a történelmi feljegyzések megbízhatósága, mert ezek képezik azt a keretet, amelyben megérthetünk valamit Isten jelleméből és velünk kapcsolatos szándékaiból. A pontos megértés örök élethez, ezzel szemben a helytelen nézet zavarhoz és halálhoz vezet.

Egyes embereknek Isten megparancsolta, hogy Izrael népével kapcsolatos tetteinek történetét írják le. A Biblia lényeges részét képezik ezek a történelmi beszámolók, amelyeket a világi történetírástól eltérő szempontok alapján jegyeztek le (lásd: 4Móz

33:1–2; Józs 24:25–26; Ezék 24:2). Pontos, tárgyilagos történelmi iratok ezek, Isten szemszögéből nézve. A Szentlélek rendkívüli bepillantást engedett az íróknak, hogy a jó és a rossz közötti küzdelem eseményeit leírassák. Megmutatja Isten jellemét, valamint vezeti népét az üdvösség keresése során.

Ezek a történelmi események „előképek” vagy „példák”, amelyek „megíratnak... a mi tanulságunkra, akikhez az időknek vége elérkezett” (1Kor 10:11). Pál azt mondja: „Amelyek régen megíratnak, a mi tanulságunkra íratnak meg; hogy békességes tűrés által és az írásoknak vigasztalása által reménységünk legyen” (Róm 15:4). Sodoma és Gomora pusztulása példa vagy figyelmeztetés (2Pt 2:6; Júdás 7). Ábrahám megigazulása példa minden hívő számára (Róm 4:1–25; Jak 2:14–22). Még a gazdag lelki tartalommal bíró ószövetségi polgári törvények is azért íratnak, hogy ma is, nekünk is hasznunkra váljanak (1Kor 9:8–9).

Lukács megemlíti, azért írta evangéliumát, mert Jézus életéről akart beszámolni, „hogy megtudhasd azoknak a dolgoknak bizonyosságát, amelyekre tanítottál” (Lk 1:4). Amikor János összegyűjtötte Jézus életének azokat az eseményeit, amelyeket evangéliumába belevett, az a cél vezette, „hogy higgyétek, Jézus a Krisztus, az Istennek Fia, és hogy ezt hívén, életetek legyen az ő nevében” (Jn 20:31). Isten készítésére a Biblia írói úgy mutatták be a történelmet, hogy ezáltal az üdvösséghez vezessenek bennünket.

A Biblia szereplőinek életrajza is bizonyítja az isteni ihletettséget. E beszámolók aprólékosan bemutatják az egyes emberek jellemének gyengeségeit és erősségeit. Pontosan leírják bűntetteiket, de sikereiket is. Nem kendőzi el azt a tényt, hogy Noé képtelen volt uralkodni magán, sem azt, hogy Ábrahám csaláshoz folyamodott. Mózes, Pál, Jakab és János hirtelen természetéről sem hallgat a feljegyzés. A Biblia történelme élénk tárja Izrael legbölcsebb királyának kudarcait, a tizenkét pátriárka és a tizenkét apostol gyarlóságait. Nem mentegeti őket, és nem is próbálja kisebbiteni vétkük súlyát. Hűségesen bemutatja, milyenek voltak, és milyenné váltak Isten segítségével, vagy mit nem sikerült elérniük. Egyetlen életrajzíró sem adhatott volna ilyen, minden lényegét meglátó elemzést az isteni ihletés nélkül.

A Biblia írói a könyv összes történelmi beszámolóját valódi történelmi feljegyzésnek tekintették, nem pedig mítosznak vagy jelképnek. Ma sok kortársunk kétkedve elveti Ádám, Éva, Jónás vagy az özönvíz történetét. Jézus azonban történelmileg pontosnak és lelkileg helytállónak fogadta el azokat (Mt 12:39–41; 19:4–6; 24:37–39). A Biblia nem tanítja a részleges ihletettséget vagy az ihletés fokozatait. Ezek az elméletek olyan okoskodások, amelyek a Bibliát isteni tekintélyétől akarják megfosztani.

A Szentírás pontossága. Éppen úgy, ahogy Jézus „testté lett, és lakozék miközöttünk” (Jn 1:14), a Biblia is emberi nyelven íródott, hogy megértsük az igazságot. A Szentírás ihletettsége garantálja megbízhatóságát.

Milyen messzehatóan örködött Isten a szöveg továbbadásán azon túl, hogy biztosította: üzenete érvényes és igaz maradjon? Egyértelmű, hogy található eltérés a régi kéziratokban, de a lényeges igazság megmaradt. Elég valószínű, hogy a Biblia másolói és fordítói ejtettek apróbb hibákat, de a bibliai régészet bizonyítékai rávilágítanak: sok esetben, amit hibának gondoltak, az tulajdonképpen csak a kutatók félreértése volt. Néhány ilyen probléma azért vetődött fel, mert az emberek a bibliai történelmet és szokásokat nyugati szemmel figyelték. El kell ismernünk, hogy az emberi tudás csak részleges, bepillantásunk az isteni tettekbe csak töredékes marad.

A vélt ellentmondásoknak tehát nem szabad aláásniuk a Szentírásba vetett bizalmunkat, mert ezek gyakran inkább pontatlan értelmezésből, mintsem tényleges hibákból erednek. Vajon Isten mérettetik-e meg, amikor olyan mondattal vagy szöveggel találkozunk, amit nem értünk teljesen? Talán sosem tudunk minden szentírási szöveget megmagyarázni, de nem is kell. A beteljesedett próféciaik igazolják a Szentírás megbízhatóságát.

A Biblia bámulatos, sőt csodálatra méltó pontossággal maradt fenn, annak ellenére, hogy számos alkalommal megpróbálták elpusztítani. A Holt-tengeri tekercsek, valamint az Ószövetség későbbi kézíratainak összehasonlítása mutatja, milyen nagy gonddal adták

tovább a szent iratokat. Ezek a Szentírásnak, Isten akarata csalhatatlan kinyilatkoztatásának megbízhatóságát erősítik meg.

A Szentírás tekintélye

A Szentírásnak isteni tekintélye van, mert benne Isten szól a Szentlélek által. Így a Biblia Isten írott Igéje. Hol találjuk ennek az állításnak a bizonyítékát, és milyen jelentősége van az életünkre és ismeretszerzésünkre vonatkozóan?

A Szentírás állításai. A Biblia írói tanúsítják, hogy üzenetük közvetlenül Istentől származik. „Az Úr szava” szól Jeremiáshoz, Ezékielhez, Hóseáshoz és másokhoz (Jer 1:1–2, 9; Ez 1:3; Hós 1:1; Jóel 1:1; Jón 1:1). Isten megparancsolta prófétáinak, mint az Úr hírnökeinek (Agg 1:13; 2Krón 36:16), hogy mondják az Ő nevében: „Ígyszól az Úr” (Ez 2:4; vö. Ésa 7:7). Isten szava adja üzenetük hitelét és tekintélyét. Időnként az Isten által felhasznált emberi közvetítő a háttérbe húzódik.

Máté ezekkel a szavakkal utal az ószövetségi próféta mögött álló hatalomra: „Mindez pedig azért lőn, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott volt a próféta által” (Mt 1:22). Úgy látja, hogy közvetlenül az Úr szól, Ővé a hatalom; a prófétaé pedig a közvetítőszerrep. Péter a Szentíráshoz sorolja Pál írásait (2Pt 3:15–16). Pál pedig ilyen bizonysgot tesz saját írásairól: „Mert én sem embertől vettem azt, sem nem tanítottak arra, hanem a Jézus Krisztus kijelentése által” (Gal 1:12). Az Újszövetség írói Krisztus szavait úgy fogadták, mint szentírást, és az Ószövetség tanításaival egyforma tekintélynek tartották (1Tim 5:18; Lk 10:7).

Jézus és a Szentírás tekintélye. Szolgálatára során Jézus kiemelte a Szentírás tekintélyét. Amikor Sátán kísértette, vagy ellenségeivel küzdött, így védekezett és támadott: „Meg van írva.” (Mt 4:4, 7, 10; Lk 20:17) „Nemcsak kenyérrel él az ember - mondta -, hanem minden Igével, ami Istennek szájából származik” (Mt 4:4). Amikor valaki megkérdezte, hogyan nyerhet örök életet, így válaszolt: „A törvényben mi van megírva? Mint olvasod?” (Lk 10:26) Jézus a Bibliát az emberi hagyományok és vélemények fölé helyezte. Megfeddte a zsidókat, mert a Szentírás tekintélyét háttérbe szorították (Mk 7:7–9), és kérte őket, hogy alaposabban tanulmányozzák az Igét. „Sohasem olvastátok-e az Írásokban?” (Mt 21:42; vö. Mk 12:10, 26)

Komolyan hitt a próféta szó tekintélyében, és kinyilatkoztatta, hogy az rá mutatott. Az Írások „bizonysgot tesznek rólam” - mondta. „Ha hinnétek Mózesnek, nékem is hinnétek; mert én rólam írt ő.” (Jn 5:39, 46) Jézus legmeggyőzőbb kijelentése, miszerint isteni küldetésben járt, bizonyítható abból, hogy ószövetségi próféciákat teljesített be (Lk 24:25–27).

Tehát Krisztus fenntartás nélkül elfogadta a Szentírást, mint ami mértékadóan nyilatkoztatja ki Isten akaratát az emberiséggel kapcsolatban. A Szentírást az igazság megfogalmazásának, objektív kinyilatkoztatásnak tekintette, amit azért adott Isten, hogy az emberiséget kivezesse a téves hagyományok és hitregék sötétségéből a megmentő ismeret igazi világosságára.

A Szentlélek és a Szentírás tekintélye. Jézus földi élete idején a vallási vezetők hada és a figyelmetlen tömeg nem fedezte fel, ki is Ő igazából. Néhányan úgy vélték, hogy próféta, mint Keresztelő János, Illés vagy Jeremiás - csak éppen ember. Amikor Péter megvallotta, hogy Jézus „a Krisztus, az élő Istennek Fia”, Jézus rámutatott, tanítványa isteni világosság hatására tudta ezt elmondani (Mt 16:13–17). Pál hangsúlyozza ezt az igazsgot. „Senki sem mondhatja Úrnak Jézust, hanem csak a Szentlélek által.” (1Kor 12:3)

Így van ez Isten írott Igéjével is. A Szentlélek megvilágítása nélkül nem érthetnénk meg helyesen a Bibliát, és nem is ismerhetnénk fel benne Isten mértéket szabó akaratát. Mert „Isten dolgait sem ismeri senki, hanemha az Istennek Lelke” (1Kor 2:11). „Érzéki ember pedig nem foghatja meg az Isten Lelkének dolgait; mert bolondságok azok néki; meg

sem értheti, mivelhogy lelkiképpen ítéltetnek meg." (1Kor 2:14) Következésképpen „a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek" (1Kor 1:18).

Csak úgy győződhetünk meg a Biblia tekintélyéről, mint ami Istent és akaratát nyilatkoztatja ki, hogy a Szentlélek segítségét kérjük, aki „még az Istennek mélységeit is" (1Kor 2:10) kutatja. Ekkor válik a kereszt „Istennek erejévé" (1Kor 1:18), és ekkor mondhatja az ember Pállal együtt: „Mi pedig nem e világnak lelkét vettük, hanem az Istenből való Lelket; hogy megismerjük azokat, amiket Isten ajándékozott nekünk" (1Kor 2:12).

A Szentírást nem lehet elválasztani a Szentlélektől. A Szentlélek a Szentírás szerzője, és kinyilatkoztatója is egyben. Életünkben a Szentírás tekintélye annak arányában nő vagy csökken, hogy mi a felfogásunk az ihletésről. Ha a Bibliát csak emberi bizonyágtételek gyűjteményének tekintjük, vagy ha a neki tulajdonított tekintély valamiféleképpen attól függ, hogyan tud hatni érzéseinkre vagy érzelmeinkre, akkor emiatt nem lehet a Biblia igazi tekintély az életünkben. De a Szentírás abszolút tekintély lesz a tanítás, a feddés, a megjobbítás és az igazságban való nevelés (2Tim 3:16) kérdéseiben, ha észrevesszük, hogy Isten hangja szól belőle az írók által, legyenek bármilyen gyöngék és emberiek is.

A Szentírás tekintélyének hatóköre. Gyakran előfordul, hogy az emberek okoskodásokba bocsátkoznak, és ezért látnak ellentétet a Szentírás és a tudomány között. Ha nem tudjuk összhangba hozni a tudományt a Szentírással, az azért van, mert „vagy a tudományt, vagy a kinyilatkoztatást nem értjük tökéletesen... míg helyes értelmezés szerint tökéletes összhangban állnak".

Minden emberi bölcsességet a Biblia tekintélye alá kell vetni. A Biblia igazsága képezi azt a zsinórmértéket, amely alapján kell megmérni minden más gondolatot. Ha Isten Igéjét véges emberi mértékkel próbálnánk meghatározni, az olyan, mintha a csillagokat mérőruddal akarnánk megmérni. A Bibliát nem szabad emberi mértéknek alávetni. Felette áll minden emberi bölcsességnek és irodalomnak. Ahelyett, hogy mi bírálnánk a Bibliát, minden ez által ítéltetik meg majd, mert ez a jellem mércéje, a tapasztalat és a gondolat próbaköve. Végül, a Szentírás megőrzi tekintélyét még a Szentlélektől származó ajándékok fölött is, beleértve a prófétaság ajándékának vezetését és a nyelveken szólást is (1Kor 12; 14:1; Ef 4:7–16). A Lélek adományai nem múlják fölül a Bibliát, hanem éppen a Biblia alapján kell megpróbálni azokat, és ha nincsenek összhangban vele, akkor nem tekinthetők hitelesnek. „Vissza a tanításhoz és a kinyilatkoztatáshoz! Aki nem ezt mondja, annak nincs hajnala." (Ésa 8:20 - kat. ford.) (Lásd: e könyv 18. fejezetét!)

A Szentírás egysége

Ha felületesen olvassuk a Szentírást, akkor felületesen is értjük meg. Ha így olvassuk, történetek, prédikációk és történelmi feljegyzések kusza halmazának tűnhet. Akik készségesen elfogadják Isten Lelkének megvilágítását, akik türelemmel és sok imával keresik az elrejtett igazságot, felfedezik, hogy a Biblia bizonyítékát adja a benne levő egységnek, azzal kapcsolatban, amit az üdvösség elveiről tanít. A Biblia nem unalmas egyformaság, ellenkezőleg! Gazdag, színes változatát kínálja az egymással összhangban levő, ritka és jellegzetes szépségű bizonyágtételeknek. A nézőpontok eltérő volta révén pedig minden időben egyre jobban eleget tud tenni az emberi igényeknek.

Isten nem töretlen kijelentések folyamatos láncolatán át mutatta be önmagát az emberiségnek, hanem apránként, az egymást követő nemzedékek által. Könyvei, akár Mózes írta le Midián pusztájában, akár Pál Róma börtönében, egy Lélektől ihletett kijelentéseket adnak. „A progresszív kinyilatkoztatás" megértése hozzájárul a Bibliának és egységének megértéséhez.

Az Ó- és az Újszövetség igazsága elválaszthatatlan marad, noha több nemzedék ideje is eltelt, míg a különböző könyveket megírták. Nem mondanak ellent egymásnak. A két testamentum - mint ahogy Isten is - egy. Az Ószövetség a jelképek és a jövendölések által kinyilatkoztatja az eljövendő Megváltóról szóló evangéliumot, míg az Újszövetség Jézus életén keresztül bemutatja a megvalósult evangéliumot; a Megváltó eljövételét.

Mindkettő ugyanazt az Istent mutatja be. Az Ószövetség alapja az Újszövetség. Az Ószövetségben találjuk a kulcsot, ami az Újszövetséget nyitja, az Újszövetség pedig magyarázatot ad az Ószövetség titkaira. Kegyelméből hív Isten, hogy ismerkedjünk meg vele Igéje tanulmányozása által. Ebben lelhetjük meg az üdvbizonyosság gazdag áldását. Felfedezhetjük saját magunknak, hogy a Szentírás „hasznos a tanításra, a feddésre”. Általa tökéletesek lehetünk, „minden jó cselekedetre” felkészítettek (2Tim 3:16–17).